

สิ่งพิมพ์ในมาตรฐานสากลของอาจารย์มหาวิทยาลัยของรัฐ

ในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2528-2537

รศ. ดร. พิณฑิพ รื่นวงศ์

ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนพระราม 6 กท. 10400

บทคัดย่อ

ผลงานวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ที่มีมาตรฐานของอาจารย์มหาวิทยาลัยภาครัฐของประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2528-2537 พบว่ามีสิ่งพิมพ์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตาม 4 ฐานข้อมูลสากล จำนวน 5,509 เรื่อง และมีสิ่งพิมพ์ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ตาม 6 ฐานข้อมูลสากล จำนวน 375 เรื่อง โดยที่สิ่งพิมพ์ทั้งสองด้านนี้มีความซ้ำซ้อนกัน 26 เรื่อง ดังนั้น จำนวนสิ่งพิมพ์รวมของทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยภาครัฐในช่วง 10 ปี จะเป็น 5,884 เรื่อง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยภาครัฐได้ยื่นคำขอสิทธิบัตรไทย จำนวน 12 เรื่อง ระหว่าง พ.ศ. 2522-2537

สิ่งพิมพ์ที่มีมาตรฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัยภาครัฐมีประมาณปีละ 550 เรื่อง มหาวิทยาลัยที่มีผลงานตีพิมพ์สม่ำเสมอต่อต้นแบบในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา คือ มหิดล (51%) จุฬาลงกรณ์ (18.1%) เชียงใหม่ (9.5%) เกษตรศาสตร์ (6.3%) ขอนแก่น (5.9%) และสงขลานครินทร์ (5.5%) โดยมีจำนวนสิ่งพิมพ์เฉลี่ย ตั้งแต่ 290 เรื่อง ถึง 32 เรื่องต่อปี มหาวิทยาลัยอื่นที่มีสิ่งพิมพ์ดังกล่าวในสัดส่วนที่น้อยลง (1%-0.02% ของสิ่งพิมพ์ทั้งหมด) ได้แก่ ศรีนครินทร์ ศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี รามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ธรรมศาสตร์ บูรพา และอุบลราชธานี ระหว่าง พ.ศ. 2528-2536 จำนวนสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (ยกเว้นมหิดลและเกษตรศาสตร์) มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น แต่ใน พ.ศ. 2537 สิ่งพิมพ์ของทุกมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มลดลง มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีสิ่งพิมพ์ในฐานข้อมูล BIOSIS ในปริมาณมากที่สุด ตามมาด้วย SCISEARCH, MEDLINE และ CHEMICAL ABSTRACTS (CA) ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของสิ่งพิมพ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์และวิทยาศาสตร์ชีวภาพนั้นสูงกว่าทางด้านเคมีและฟิสิกส์เป็นอย่างมาก หลังจากตัดความซ้ำซ้อนของสิ่งพิมพ์ในแต่ละฐานข้อมูล โดยใช้ฐานข้อมูลมาตรฐานสูง คือ SCISEARCH เป็นหลัก พบว่าสัดส่วนของสิ่งพิมพ์ในแต่ละฐานข้อมูลเป็นดังนี้คือ SCISEARCH 60%, MEDLINE 19%, CA 7% และ BIOSIS 14% เมื่อร่วมใน 4 ฐานข้อมูลนี้ สิ่งพิมพ์ทางการแพทย์จากคณะแพทยศาสตร์จะมีสัดส่วนสูงที่สุด คือ 54% ของจำนวนสิ่งพิมพ์ทั้งหมด รองลงมา คือ สิ่งพิมพ์จากคณะวิทยาศาสตร์ (26%) คณะเกษตรและคณะอื่นที่มีผลงานทางเกษตร (6.5%) และคณะวิศวกรรมศาสตร์ (2.2%) แต่ถ้าคิดเฉพาะในฐานข้อมูล SCISEARCH สัดส่วนของสิ่งพิมพ์ในด้านการแพทย์ วิทยาศาสตร์ เกษตรและวิศวกรรมศาสตร์ จะเปลี่ยนเป็น 47, 30, 5.2 และ 2.6% ตามลำดับ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สิ่งพิมพ์ใน

สาขาแพทย์มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นระหว่าง พ.ศ. 2529-2532 แต่หลังจากนั้นไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนของสาขาวิชาอื่นๆนั้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด เมื่อวิเคราะห์ถึงความร่วมมือกับชาวต่างประเทศ พบร่วมกับมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ คณะแพทยศาสตร์มักจะมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศน้อยกว่าคณะวิทยาศาสตร์ และคณะเกษตรมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศมากที่สุด

มหาวิทยาลัยภาครช្ញที่มีสิ่งตีพิมพ์ที่มีมาตรฐานตามฐานข้อมูลในทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์อย่างสม่ำเสมอใน 10 ปีที่ผ่านมา คือ มหิดล จุฬาลงกรณ์ เชียงใหม่ และธรรมศาสตร์ โดยมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์เป็น 33, 32, 12 และ 9% ของสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยที่มีสิ่งตีพิมพ์ในด้านนี้ ได้แก่ ขอนแก่น เกษตรศาสตร์ รามคำแหง สงขลานครินทร์ ครินครินทร์วิทยา ศิลปากร และสุโขทัยธรรมราช โดยมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์เป็น 4.4-1% ของสิ่งตีพิมพ์ทั้งหมด จำนวนสิ่งตีพิมพ์ต่อปีในแต่ละมหาวิทยาลัยไม่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา การวิจัยนี้ไม่สามารถชี้ให้เห็นชัดได้ว่ามหาวิทยาลัยใดมีความตื้นในสาขาวิชานี้ เพราะจำนวนสิ่งตีพิมพ์น้อยเกินไป อย่างไรก็ตาม พอยังไภก็ว่างๆ ได้ว่ามหาวิทยาลัยมหิดลมีสัดส่วนของสิ่งตีพิมพ์ที่เป็นงานด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์ที่ค่อนข้างสูง จุฬาลงกรณ์นั้นมีงานด้านสังคมศาสตร์อยู่ในสถาบันวิจัยสังคมและด้านภาษาศาสตร์อยู่ในสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีสิ่งตีพิมพ์ทางด้านเศรษฐศาสตร์สูงกว่าด้านอื่นๆ ส่วนสิ่งตีพิมพ์ในวารสารที่มีมาตรฐานทางด้านการศึกษาอย่างไม่มีจำกัดมหาวิทยาลัยได้เลย ทุกมหาวิทยาลัยมีผลงานตีพิมพ์ร่วมกับชาวต่างประเทศในสัดส่วนต่างๆกัน ตั้งแต่ 20%-80%

Publications in Internationally Recognized Journals

from Thai State Universities during 1985-1994

Pintip Ruenwongsa

Biochemistry Department , Faculty of Science , Mahidol University

Rama 6 Rd., Bangkok 10400 , Thailand

ABSTRACT

A survey has been made on papers resulted from research on science and technology as well as on social sciences and humanities in Thai state universities from 1985-1994. 5509 unique publications in science and technology and 375 publications in social sciences and humanities with state universities' addresses were retrieved from 4 and 6 internationally recognized databases , respectively. In addition , Thai state universities applied for 12 Thai patents during 1979-1994.

In science and technology , among the top 6 in terms of number of publications , Mahidol (MU) contributed 51% , Chulalengkorn (CU) 18% , Chiang Mai (CMU) 9.5% , Kasetsart (KU) 6.3% , Khon Kaen (KKU) 5.9% and Prince of Songkla (PSU) 5.5%. The number of publications of these universities ranges from 32 to 290 articles per year. Other universities that contributed in much lower percentages (1%-0.02%) are Srinakharinwirot (SWU) , Silpakorn (SU) , King Mongkut Institute of Technology Ladkrabung and Thonburi (KMIT-L , KMIT-T) , Ramkamhaeng (RU) , Maejo Institute of Agricultural Technology (Maejo) , Thammasart (TU) , Burapha (BU) and Ubon Ratchathani (URU). There is an increasing trend in number of publications in the ten-year period for most universities except for MU and KU's outputs which seem to fluctuate around a mean. Of the 4 databases used , SCISEARCH represent 60% of all articles , while MEDLINE has 19% , CHEMICAL ABSTRACTS (CA) has 7% and BIOSIS has 14%. It was also found that the Faculties of Medicine contributed 54% , Science 26% , Agriculture 6.5% and Engineering 2.2 to the total publications (or 47% , 30% , 5.2% and 2.6% for medicine , science , agriculture and engineering for publications in SCISEARCH only). The annual outputs in all these disciplines remained rather constant ; a marked increase in medicine was observable from 1986-1990. In most universities ,

Faculty of Medicine has a lower percentage of joint papers with foreign authors than Faculty of Science.

In social sciences and humanities , 11 state universities have an average of 38 unique articles per year. Universities that consistently contributed to the standard journals during the ten-year period are MU 33% , CU 32% , CMU 12% and TU 9%. Other universities , i.e., KKU , KU , PSU , RU, SWU, SU and SKU (Sukothaithammathiraj) accounted for between 1-4% of total. The annual outputs of all these universities remained unchanged during the ten years studied. It was also found that MU has a high proportion of social sciences articles in the area of community medicine. Most of the social sciences articles from CU come from research institutes rather than faculties. All universities have joint papers with foreign authors ranging from 20% to 80%